

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

Reglament regulador de l'ús d'aeronaus pilotades per control remot (drons) per part de la Guàrdia Urbana de Lleida

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

En els darrers anys hi ha hagut un gran avenç tecnològic en matèria de vigilància i seguretat. Un dels àmbits en els quals s'ha fet avenços més importants és l'ús de aeronaus no tripulades. Més concretament, en l'ús dels RPAS, "Remotely Piloted Aircraft Systems" o, el que és el mateix, sistemes aeris pilotats per control remot, popularment coneguts com drons.

El terme municipal de Lleida té una superfície aproximada de 212 Km² i una població de 140.080 habitants segons dades d'Idescat de 2021. Lleida és capital de província amb dues zones de població molt diferenciades: per una banda, la ciutat com a tal, amb una extensió de dues mil hectàrees; i, per una altra, l'horta, amb una extensió de 19.000 hectàrees i amb 214 km de carreteres i camins. Així mateix, hi ha dues entitats municipals descentralitzades, com son Raimat i Sucs, a 17 i 23 km de distància de la capital, respectivament

D'altra banda, Lleida disposa d'un gran pulmó natural anomenat la Mitjana, amb una extensió d'unes 90 hectàrees.

A banda de la diferenciació descrita anteriorment, cal dividir el terme en dues zones, en funció de la perillositat que pot comportar el vol de drons: una àrea de baix risc, la qual engloba l'horta de Lleida i aquelles zones rurals on no existeixen aglomeracions de gent ni edificacions; i una àrea de risc alt, constituïda bàsicament pel nucli urbà, on la concentració d'edificis i persones és elevada.

La implementació d'aquesta nova tecnologia servirà per augmentar els recursos a l'abast de la policia local de la nostra ciutat i per garantir un plus molt important en matèria de seguretat i prevenció, tant d'il·lícits penals com administratius, per tal de garantir una ciutat més segura i més cívica, augmentant el benestar social de la ciutadania.

Aquestes noves tecnologies, i en concret l'ús de drons, han anat acompanyades del desenvolupament normatiu sobre les condicions per al seu ús.

Mitjançant el Reial Decret 1036/2017, de 15 de desembre, es regula la utilització civil d'aeronaus pilotades per control remot (drons). D'acord amb l'article 1.b, el Reial Decret s'aplica, també, a les aeronaus civils pilotades per control remot, sigui quina sigui la seva massa màxima en l'enlairament, que efectuïn activitats de policia. No obstant, l'article 3.2 estableix una exclusió parcial en l'aplicació del Reial Decret en relació amb les operacions de policia atribuïdes a les forces i cossos de seguretat per la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març. Segons aquesta exclusió parcial, només són d'aplicació a les esmentades operacions les previsions dels capítols I i II.

Per tant, i atès que d'acord amb l'article segon de la Llei orgànica 2/1986, els cossos de policia dependents de les corporacions locals formen part de les forces i cossos de seguretat, l'ús de aeronaus pilotades per control remot per part de les policies locals ha d'ajustar-se als esmentats capítols I i II del Reial Decret 1036/2017.

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

Capítol I. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. L'objecte del present reglament és regular l'ús de RPAS (Remotely Piloted Aircraft Systems), en endavant drons, per part de la Guàrdia Urbana de Lleida.
2. L'àmbit geogràfic d'aplicació és el terme municipal de Lleida.

Article 2. Règim jurídic

L'ús de drons per part de la Guàrdia Urbana de Lleida s'ajustarà a l'establert als capítols I i II del Reial Decret 1036/2017, de 15 de desembre, pel qual es regula la utilització civil de les aeronaus pilotades per control remot i a allò que s'estableix en aquest reglament.

Article 3. Definicions

1. Les definicions dels termes tècnics emprats en el present reglament no incloses en aquest article són les que s'estableixen a l'article 5 del Reial Decret 1036/2017, de 15 de desembre, pel qual es regula la utilització civil de les aeronaus pilotades per control remot.
2. Responsable operacional: persona responsable de la planificació dels serveis, funcions i vols a realitzar, nomenada per la Prefectura de la Guàrdia Urbana de Lleida, entre les persones que pertanyen al cos de la Guàrdia Urbana.
3. Responsable de manteniment: persona nomenada per la prefectura de la Guàrdia Urbana, entre el personal de l'Ajuntament, amb formació en manteniment de drons. Es el responsable del Llibre de manteniment dels drons i del Manual de programa de manteniment de les aeronaus.

L'Ajuntament de Lleida oferirà formació a la persona responsable del manteniment de les aeronaus.

Capítol II. Aeronaus

Article 4. Propietat dels drons

Els drons utilitzats per la Guàrdia Urbana han de ser de propietat de l'Ajuntament de Lleida i el seu ús està adscrit al servei de la Guàrdia Urbana de Lleida, com a element tecnològic de suport per al millor compliment de les funcions atribuïdes a la policia local d'acord amb la Llei Orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat i la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de policies locals.

Article 5. Identificació

1. Tots els drons de l'Ajuntament de Lleida utilitzats per la Guàrdia Urbana portaran fixada a la seva estructura una xapa ignífuga, en la que de forma llegible i indeleble figurarà:
 - a) El nom de fabricant.
 - b) Tipus, model i número de sèrie.
 - c) El nom de l'operador, que és la Guàrdia Urbana de Lleida.
 - d) El número de telèfon de contacte amb l'operador

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

2. Els drons hauran de portar logotipat l'escut o el nom de la Guàrdia Urbana de Lleida, per tal de ser fàcilment identificables.

Article 6. Requisits dels equips

Els drons utilitzats per la Guàrdia Urbana de Lleida han de tenir, almenys:

- a) Els elements ressenyats en l'article 5 d'aquest reglament, els quals permetran identificar el dron com propietat de l'Ajuntament de Lleida.
- b) Sistema d'auto pilot que permeti a l'aeronau el retorn automàtic a la zona d'enlairament o on es trobi l'estació de control remot en situacions de pèrdua de radioenllaç o a petició del pilot (funció return to home).
- c) Els dispositius de limitació d'impacte en funció de la massa de l'aeronau i les condicions de vol que fixi la normativa vigent en cada moment (paracaigudes).
- d) Un sistema de focus per tal de poder il·luminar zones fosques.
- e) Altres elements que augmentin la seguretat o les capacitats operacionals del dron.

Article 7. Custòdia dels drons

1. Quan les aeronaus estiguin en dependències policials, hauran d'estar dins de les seves corresponents maletes, en un espai tancat amb clau, sota la custòdia del responsable operacional.
2. El màxim responsable de la custòdia de les aeronaus durant una operació de vol es la persona encarregada del pilotatge de la nau, des de l'inici (recollida) fins a la finalització de l'operació (lliurament). Durant el transport, tots els equips hauran d'anar emmagatzemats en les seves respectives maletes de transport.

Article 8. Manteniment dels drons

1. L'Ajuntament és el responsable del manteniment de les aeronaus, derivant la seva gestió en cas de deficiències al servei tècnic del fabricant.
2. El responsable de manteniment ha de dur a terme periòdicament les comprovacions necessàries per garantir les condicions d'aeronavegabilitat dels drons abans de qualsevol operació de vol, entre les quals i, en tot cas, les següents:
 - a) Les relatives a la inspecció de l'equip de control (antenes externes, equips de comunicacions, cablejat, connexions, etc.).
 - b) Les relatives a la integritat estructural (fusellatge, cel·lular, motors, hèlixs, etc.).
 - c) Les relatives a les bateries (estat, comprovació de voltatges ...).
 - d) Les relatives a la comprovació dels sistemes annexos (càmeres, sensors, sistemes de seguretat i disminució d'impacte, etc.).
3. Les operacions de manteniment es registraran en el llibre de registre de manteniment, d'acord amb el que s'estableix a l'article 18 d'aquest reglament.
4. Durant les operacions de vol, la persona encarregada del pilotatge del dron és responsable de:
 - a) Mantenir les condicions d'aeronavegabilitat de l'aeronau durant tota l'operació.
 - b) Registrar les deficiències detectades abans del vol i els incidents ocorreguts durant el vol, per a la seva anàlisi i resolució.

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

Capítol III. De les persones que poden pilotar els drons i de les que poden realitzar funcions d'observació

Article 9. Pilotatge dels drons

1. Poden pilotar els drons assignats a la Guàrdia Urbana els membres pertanyents al cos de la policia local que reuneixin el següents requisits i que formin part de la llista regulada al punt següent:

- a) Disposar dels coneixements teòrics necessaris, d'acord amb el que es disposa a l'article 34 del Reial Decret 1036/2017, de 15 de desembre.
- b) Disposar d'un document, emès per l'operador, que constati que posseeix els coneixements tècnics suficients sobre l'aeronau del tipus que vagin a pilotar i els seus sistemes, així com formació pràctica en el seu pilotatge o bé sobre una aeronau d'una categoria i tipus equivalent.
2. La prefectura de la Guàrdia Urbana mantindrà actualitzat un llistat de membres de la Guàrdia Urbana que reuneixin els requisits establerts al punt 1 d'aquest article i que hagin sol·licitat formar part del llistat.
3. El responsable operacional designa el pilot o pilots per a cada operació de vol, entre les persones que formen part de la llista de pilots i en funció de llur qualificació per a la realització del servei o serveis encomanats.
4. L'Ajuntament de Lleida oferirà formació específica a les persones que integrin el llistat al qual es fa referència al paràgraf precedent. Aquesta formació inclourà, en tot cas, formació relativa al respecte dels drets fonamentals de les persones, amb especial èmfasi en els drets a la intimitat i protecció de dades personals.
5. Abans d'iniciar un vol amb un dron, la persona que el pilotarà ha de realitzar les següents operacions:
 - a) Revisió i calibratge de la nau.
 - b) Revisió del pla de vol, excepte en aquells tipus de vol que no requereixin esmentat aquest pla.
 - c) La resta d'operacions previstes a l'article 12 d'aquest reglament, sobre el procediment de vol.

6. La persona que pilota un dron es la responsable de complir amb els protocols, reglaments i normatives, així com també de la seguretat del vol i de l'aeronau. En cas d'incident greu o accident ho ha de comunicar immediatament al responsable operacional i ha d'emetre un informe a la Prefectura de la Guàrdia Urbana amb tota la informació de les circumstàncies de l'incident.

Article 10. Observadors

1. L'observador o observadora és la persona designada pel responsable operacional la qual, mitjançant observació visual del dron, directa i sense ajudes que no siguin lents correctores o ulleres de sol, ajuda la persona que pilota l'aeronau en la realització segura del vol.
2. Els observadors i observadores que donin suport en vols dins l'abast visual augmentat (EVLOS) han d'acreditar els mateixos coneixements teòrics corresponents a un pilot remot segons el que s'estableix a l'article 9.1 d'aquest reglament.

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

3. La Prefectura de la Guàrdia Urbana mantindrà actualitzat un llistat dels agents de la Guàrdia Urbana que reuneixin els requisits per exercir funcions d'observació d'acord amb el que es disposa en aquest article.
4. L'Ajuntament de Lleida oferirà formació específica a les persones que integrin el llistat al qual es fa referència al punt precedent.

Capítol IV. Plans i procediments de vol

Article 11. Plans de vol

1. El responsable operacional programa els vols a realitzar de conformitat amb els criteris i les zones de vol previstos en el manual de plans de vol.
2. Es portarà un registre amb tots els vols realitzats, amb totes les particularitats de cada vol per tal de crear una base de coneixement de les singularitats del terme i un registre de rutes de vols predeterminades.

Article 12. Procediment de vol

1. Amb la finalitat de realitzar els vols amb un alt nivell de seguretat, les persones encarregades del pilotatge dels drons han de seguir un procediment de vol integrat, en tot cas, per les següents operacions:
 - a) Comprovar el pla de vol previst.
 - b) Realitzar la comprovació del manteniment del dron.
 - c) Comprovar les condicions atmosfèriques i mediambientals a través de webs oficials o d'altres existents a la Web. No es procedirà a realitzar el vol, excepte en casos d'urgència, si es donen les següents condicions:
 - 1) Vent amb ratxes superiors a 10 m/s o superior a la suportada pel dron.
 - 2) Aigua amb precipitació, segons les recomanacions de fabricant.
 - 3) Condicions Meteorològiques visuals respecte de boira i boirines-estrats que no permetin el vol VLOS (visual).
 - 4) Tempesta elèctrica.
 - 5) Temperatures fora del rang de funcionament del dron.
 - d) Abans de l'inici del vol, verificar que no hi hagi possibilitat d'interferir amb altres aeronaus. En cas d'interferència o perill s'ajornarà el vol o es realitzarà en una àrea segura, essent prioritària la seguretat de les altres aeronaus, les persones que els piloten i les que hi viatgen.
 - e) En cas d'emergències, i especialment en incendis, avisar al cos de referència que s'està realitzant un vol amb dron, per tal de prevenir interferències en cas d'utilització de mitjans aeris d'extinció o rescat. En aquest cas s'ajornarà el vol, i s'estarà en coordinació i col·laboració segons disposi el director o comandament de la mateixa.
 - f) En nuclis urbà i nuclis disseminats, realitzar el control d'aglomeracions de gent a una distància de separació horitzontal de com a mínim 20 metres i realitzar el vol per sobre dels teulats per tal d'evitar accidents llevat que el servei, supervisió o control, aconselli un criteri diferent. En qualsevol cas, però, cal vetllar per la seguretat de les persones.

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

2. El vol nocturn es realitzarà sempre en modalitat d'operació dins de l'abast visual del pilot (VLOS).
3. La captura d'imatges, sempre que el fet o lloc no requereixi d'autorització judicial, no podrà reproduir la vida íntima de les persones i només es podran prendre imatges d'aquelles conductes o fets que constitueixin una evidència o prova d'infracció administrativa o penal, i sempre amb respecte al dret a l'honor i a la intimitat de les persones i a la normativa de protecció de dades personals.

Capítol V. Vols i operacions de vol

Article 13. Tipus de vol

1. Amb caràcter general, les operacions amb drons a càrrec de la Guàrdia Urbana es realitzen en la modalitat d'operació dins de l'abast del pilot (VLOS).
2. Excepcionalment, quan així ho justifiquin les característiques del servei a realitzar, el responsable operacional pot autoritzar operacions de vol en les modalitats d'operació dins de l'abast visual augmentat (EVLOS) i d'operació més enllà de l'abast visual del pilot (BVLOS).
3. Les operacions de les aeronaus pilotades per control remot (RPA) han de ser conformes a les regles de l'aire i condicions d'ús aplicables a l'espai aeri en què es desenvolupin, de conformitat amb el que preveuen el Reglament SERA, el Reial Decret 552/2014, de 27 de juny, pel qual es desenvolupa el Reglament de l'aire, les disposicions operatives comunes per als serveis i procediments de navegació aèria i el Reglament de circulació aèria aprovat pel Reial Decret 57/2002, de 18 de gener, i normativa concordant.
4. Els tipus de vol que pot dur a terme la Guàrdia Urbana en el desenvolupament de llurs funcions són els següents:
 - a) Vols genèrics: són els vols que es realitzen segons la previsió dels plans de vol determinats. S'ajustaran als criteris previstos en els esmentats plans, segons el previst en el manual de plans de vols operacionals de Lleida.
 - b) Vols específics: són vols que es realitzen segons un pla de vol específic d'una zona o lloc concret per supervisió o vigilància.
 - c) Vols d'emergència o necessitat: són vols que per l'emergència o immediatesa no requereixen d'un pla previ (incendis, cerca de persones desaparegudes, catàstrofes naturals, etc.).
 - d) Vols lliures: són els vols que es poden realitzar en un punt o zona concreta, sense un pla de vol previ, quan es requereix el suport d'un dron en la prestació d'un servei policial per motius de seguretat, vigilància, supervisió o control degudament justificats.
 - e) Vols de proves: són els vols que es realitzen per elaborar i avaluar els procediments i els plans de vol establerts. Aquests vols es realitzen en la modalitat VLOS (operació dins de l'abast del pilot).
 - f) Vols de formació i ensinistrament: són els vols que es realitzen per adquirir hores de vol i millorar la destresa en el maneig dels drons. Amb els vols de proves es permetrà avaluar i elaborar correctament els procediments i els plans de vol a seguir. Aquests vols es realitzen en la modalitat VLOS (operació dins de l'abast del pilot).

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

Article 14. Tipus d'operacions de vol

1. El responsable operacional pot planificar la utilització de drons com a dispositiu tecnològic de suport per al desenvolupament de les funcions pròpies de la policia local, d'acord amb l'article 11 del la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de policies locals.
2. L'enregistrament d'imatges amb una càmera equipada a un dron es farà d'acord amb el règim d'autoritzacions establerts al Decret 134/1999, de 18 de maig, de regulació de la videovigilància per part de la policia de la Generalitat i de les policies locals de Catalunya.
3. En la utilització de drons habilitats per realitzar captacions, gravacions i tractaments d'imatges o sons en el marc de les funcions pròpies de la policia local s'haurà de garantir el compliment de la normativa d'aplicació en matèria de dades de caràcter personal i, en el seu cas, videovigilància policial, particularment, entre altres, la Llei Orgànica 7/2021, de 26 de maig, de protecció de dades personals tractades per fins de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals i d'execució de sancions penals i, en tot el que no s'oposi a l'anterior i tingui un règim específic compatible, serà d'aplicació la Llei Orgànica 4/1997, de 4 d'agost, per la qual es regula la utilització de videocàmeres per les forces i cossos de seguretat en llocs públics i la normativa autonòmica procedent, això és, el Decret 134/1999, de 18 de maig, de regulació de la videovigilància per part de la policia de la Generalitat i de les policies locals de Catalunya.

Supletòriament a la normativa anterior, la qual s'enumera amb caràcter no exhaustiu, serà d'aplicació el Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en el que respecta al tractament de dades personals i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

4. Sense perjudici del que es disposa al punt anterior, la utilització de drons es planificarà i realitzarà de forma preferent en relació amb els següents serveis o situacions:
- a) Situacions d'emergència o de greu risc per a la seguretat de les persones o dels bens.
 - b) Incendis o conats d'incendi.
 - c) Accidents de trànsit.
 - d) Control del compliment de la normativa vigent en matèria de medi ambient i de protecció de l'entorn, que inclou el control d'abocaments il·legals.
 - e) e) Vigilància d'espais públics.
 - f) Control de grans concentracions humanes.
 - g) Accions per a la prevenció de la comissió d'actes delictius i d'infraccions administratives.
 - h) Exercici de les funcions de policia administrativa.

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

Capítol VI. Responsabilitat i documentació

Article 15. Responsabilitat de l'ús de drons

1. La prefectura de la Guàrdia Urbana és la responsable de la prestació del servei amb drons. En l'exercici d'aquesta responsabilitat, li correspon:

- a) Autoritzar les operacions de vol.
- b) Garantir la realització d'un estudi aeronàutic de cada operació per garantir la seguretat de l'operació.
- c) Vetllar perquè les persones que piloten els drons i les que desenvolupen funcions d'observació comptin amb la formació i destresa adequades d'acord amb el que s'estableix al present reglament.
- d) Nomenar la persona responsable operacional.
- e) Nomenar la persona responsable del manteniment dels drons, la qual es responsable de garantir que les aeronaus mantinguin les condicions de seguretat i aeronavegabilitat.
- f) Vetllar perquè s'adoptin les mesures necessàries per garantir el compliment de la normativa vigent en cada moment sobre protecció de dades personals i de la intimitat.
- g) Notificar els incidents greus d'acord amb normativa vigent en cada moment.

2. L'Ajuntament disposarà d'una pòlissa d'assegurança per cobrir la responsabilitat civil enfront de tercers pels danys originats per causa de l'execució de les operacions aèries.

Article 16. Llibres de registre preceptius

La Guàrdia Urbana disposarà dels següents llibres de registre:

- a) Llibre de manteniment del drons.
- b) Llibre d'operacions de vol.

Article 17. Llibre de manteniment dels drons

1. En el Llibre de manteniment s'anoten totes les operacions de manteniment de les aeronaus realitzades d'acord amb els manuals dels corresponents programes de manteniment per a cada aeronau.

2. Per a cada operació de manteniment s'anotará el tipus d'inspecció realitzada, la data en què s'ha fet l'operació, les dades del funcionari o funcionària que l'ha realitzat, les incidències observades i les deficiències d'aeronavegabilitat detectades, de les quals s'informarà al responsable operacional.

3. La persona responsable del manteniment és la responsable de la custòdia del Llibre i del registre de les operacions de manteniment.

Article 18. Llibre d'operacions de vol

1. En el Llibre d'operacions de vol s'anoten, per a cada operació, els següents registres:

- a) Dades de l'aeronau.

Ajuntament de Lleida
Seguretat Ciutadana

- b) Dades de la persona que ha pilotat el dron i de la que ha realitzat les funcions d'observació.
 - c) Descripció del sistema d'enlairament.
 - d) Tipus de vol.
 - e) Descripció de l'operació de vol.
 - f) Temps de vol.
 - g) Incidents.
3. La persona responsable operacional és la responsable de la custòdia del Llibre i del registre de les dades corresponents a cada operació, aportades per la persona o persones que han pilota l'aeronau.

Article 19. Manuals

Es disposarà, amb caràcter preceptiu, dels següents manuals:

- a) Manual de plans de vol, en el qual s'estableixen els requisits per a la gestió dels drons, la informació i els procediments per realitzar les operacions, la gestió de les emergències i la seguretat i un estudi aeronàutic de seguretat de l'operació o operacions.
- b) Manual de característica dels drons, en el qual haurà de ser aportat pel fabricant de cada aeronau i en el qual quedaran reflectides les característiques, tant de de les aeronaus, com dels seus elements de control, així com les mesures de seguretat i el manteniment especificats pel fabricant.
- c) Manual del programa de manteniment de l'aeronau, en el qual s'especifiquen els procediments de control, els formularis de control i les avaries que puguin patir les aeronaus.

Disposició addicional única. Elaboració dels manuals preceptius

En el termini de 6 mesos des de l'entrada en vigor del present reglament, la Guàrdia Urbana aprovarà els manuals preceptius establerts a les lletres a) i c) de l'article 19.

Disposició transitòria única. Utilització dels drons fins a l'aprovació dels manuals preceptius

S'autoritza la utilització de drons per part de la Guàrdia Urbana durant el període d'elaboració dels manuals establerts a les lletres a) i c) de l'article 19 i fins a la seva aprovació, prèvia l'adopció de les mesures necessàries per garantir la seguretat de cada operació de vol.

Disposició final primera. Desenvolupament del reglament

Correspon a l'alcalde o alcaldessa o, en el seu cas, al regidor o regidora que tingui la delegació, la competència per dictar les resolucions necessàries per al desenvolupament i l'aplicació del present reglament.

Disposició final segona. Entrada en vigor

El present reglament entra en vigor un cop transcorreguts quinze dies hàbils des de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Província.